

Wyrok z dnia 1 lipca 1998 r.

I PKN 217/98

Zatrudnienie nauczyciela mianowanego w charakterze wychowawcy w świetlicy jest wykonywaniem pracy na innym stanowisku niż stanowisko nauczyciela przedmiotów początkowych (art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.).

Przewodniczący SSN: Józef Iwulski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Andrzej Kijowski, Walerian Sanetra.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 1998 r. sprawy z powództwa Beaty W. przeciwko Szkole Podstawowej w P. o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia zmieniającego i o uchylenie kary upomnienia, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 10 lutego 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Łomży, wyrokiem z dnia 31 października 1997 r. [...] oddalił powództwo Beaty W. przeciwko Szkole Podstawowej w P. o uznanie za bezskuteczne czynności polegającej na przeniesieniu jej na stanowisko wychowawcy w świetlicy oraz o uchylenie kary upomnienia. Sąd Rejonowy ustalił, że powódka jest nauczycielem mianowanym i prowadzi nauczanie początkowe. W dniu 3 września 1997 r. dyrektor pozwanej Szkoły wręczył powódce pismo "o zmianie zakresu jej czynności" z wychowawcy klasy na wychowawcę w świetlicy. Powódka na taką zmianę się nie zgadzała. Sąd uznał, że taka czynność dyrektora Szkoły nie jest bezprawna, gdyż nie naruszyła art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela. Doszło bowiem jedynie do zmiany zakresu czynności powódki w ramach tego samego stosunku

pracy, a zmiana "pensum godzinowego" z 18 na 26 również nie narusza Karty Nauczyciela. Zdaniem Sądu Rejonowego art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela dotyczy zmiany stanowiska pracy, a nie zakresu obowiązków w ramach tego samego stanowiska. Powódka nadal jest zatrudniona na stanowisku nauczyciela, z takim samym wynagrodzeniem. Praca w świetlicy nie jest "degradacją zawodową", gdyż "wymagania i kwalifikacje zawodowe są takie same jak i innych nauczycieli".

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku, wyrokiem z dnia 10 lutego 1998 r. [...] zmienił częściowo wyrok Sądu Rejonowego i przywrócił powódkę do pracy na poprzednich warunkach. Sąd Wojewódzki uznał, że doszło do naruszenia art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela, gdyż powódkę przeniesiono na inne stanowisko bez jej zgody. Sąd powołał się przede wszystkim na treść art. 42 Karty Nauczyciela, zawierającego tabelę stanowisk. Pod pozycją 3 wymienieni są w niej nauczyciele szkół podstawowych z pensum 18 godzin tygodniowo. Natomiast wychowawcy świetlicy wymienieni są pod pozycją 6 z pensum 26 godzin tygodniowo. Brak jest więc podstaw, aby przyjąć, że zmiana warunków pracy powódki nastąpiła w ramach tego samego stanowiska pracy.

Kasację od tego wyroku wniosła strona pozwana, która zarzuciła naruszenie przepisów postępowania przez poczynienie wadliwego ustalenia, że nastąpiła zmiana stanowiska pracy powódki ze stanowiska nauczyciela nauczania początkowego na stanowisko nauczyciela świetlicy, podczas gdy powódka była zatrudniona na stanowisku nauczyciela, a nie nauczyciela nauczania początkowego. W tym zakresie w kasacji nie wskazano jaki przepis prawa procesowego miał zostać naruszony. Strona pozwana zarzuciła także naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Powódka wniosła o oddalenie kasacji

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W zakresie, w którym kasacja nie wskazuje żadnego przepisu prawa procesowego, który miał zostać naruszony (ustalenia stanu faktycznego sprawy) kasacja jest oczywiście bezzasadna, gdyż nie powołuje się na usprawiedliwioną podstawę (art. 393¹¹ KPC). Zresztą stan faktyczny sprawy w zakresie okoliczności istotnych dla

jej rozstrzygnięcia był w istocie niesporny, a w każdym razie ustalenia Sądów nie budzą w tym przedmiocie żadnych zastrzeżeń.

Istotnym problemem była wykładnia przepisu art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (jednolity tekst: Dz.U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357 ze zm.), zgodnie z którym nauczyciel mianowany może być przeniesiony na własną prośbę lub z urzędu za jego zgodą, na inne stanowisko w tej samej lub innej szkole, w tej samej lub innej miejscowości, na takie same lub inne stanowisko. Ponieważ nie budziło żadnych wątpliwości, że powódka nie zgadzała się na zmianę dotyczącą warunków jej pracy, a polegającą na poleceniu wykonywania obowiązków wychowawcy w świetlicy w miejsce nauczania początkowego, to istotne było czy taka zmiana warunków pracy oznaczała zmianę (przeniesienie) stanowiska pracy. Już z brzmienia przepisu wynika, że zmiana stanowiska odbywa się w ramach zatrudnienia nauczyciela mianowanego. Gdyby więc przepis rozumieć w sposób proponowany przez stronę pozwaną, że stanowiskiem pracy jest stanowisko nauczyciela mianowanego, to nie miałby on logicznego sensu. Z treści przepisu wynika bowiem, że zmiana stanowiska pracy następuje w ramach wykonywania zatrudnienia przez nauczyciela mianowanego. Stanowisko pracy w rozumieniu tego przepisu jest więc pojęciem szczególnym i węższym niż wykonywanie zatrudnienia nauczyciela mianowanego. Inaczej mówiąc, z treści przepisu wynika wprost, że nauczyciel mianowany może być zatrudniony na różnych stanowiskach i przeniesienie z jednego stanowiska na inne w tej samej szkole może nastąpić za jego zgodą (na jego prośbę). Sąd drugiej instancji dla wykładni art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela prawidłowo sięgnął do brzmienia art. 42 tej ustawy. Przepis ten wyraźnie odróżnia stanowisko nauczyciela szkoły podstawowej od stanowiska wychowawcy w świetlicy. Przepis wprawdzie dotyczy wprost obowiązkowego wymiaru zajęć, ale jego treść jest wystarczająca dla oceny, że w ramach zatrudnienia nauczyciela mianowanego, praca nauczyciela szkoły podstawowej jest pracą na innym stanowisku niż praca na stanowisku wychowawcy w świetlicy. Można zgodzić się, że ustawa używa pojęcia stanowisko pracy w sposób niejednolity. W szerszym tego słowa znaczeniu posługuje się tym pojęciem dla oznaczenia stanowiska nauczyciela w ogólności (np. art. 9 ust. 1). To pojęcie jest jednak nieadekwatne dla określenia stanowiska pracy w rozumieniu art. 18 ust. 1 Karty Nauczyciela. Jak wyżej wskazano, przepis ten dotyczy bo-

wiem węższego rozumienia pojęcia stanowisko pracy, wykonywanego w ramach zatrudnienia nauczyciela mianowanego. W rozumieniu tego przepisu zatrudnienie w charakterze wychowawcy świetlicy jest wykonywaniem pracy na innym stanowisku pracy niż nauczanie w szkole podstawowej przedmiotów początkowych.

Wobec powyższego należało uznać, że kasacja nie powoływała się na usprawiedliwione podstawy i podlegała oddaleniu z mocy art. 393¹² KPC.

=====